

T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/481
KARAR NO : 2025/1779

DAVACILAR : 1- ARİF ALİ CANGI
2- İPEK SARICA
VEKİLİ : AV. İPEK SARICA
-UETS[16532-35641-01740]
DAVACI : 3- EGEÇEP DERNEĞİ
VEKİLLERİ : AV. ARİF ALİ CANGI
-UETS[16352-53254-93705]
AV. İPEK SARICA
-UETS[16532-35641-01740]

DAVALI : İZMİR VALİLİĞİ
VEKİLİ : AV. [REDACTED]
-UETS[REDACTED]

DAVANIN ÖZETİ :Davacılar tarafından; İzmir ili genelinde "kamu düzenini muhafaza etmek ve oluşabilecek provokatif eylemlerin önüne geçmek için 21.03.2025 saat 10.00 ile 25.03.2025 saat 23.59'e kadar 5 gün süreyle her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve basın açıklamasının yasaklanmasına ilişkin verilen ve İzmir Valiliği'nin 21.03.2025 tarihli 002 sayı numaralı Basın duyurusu ile duyurulan İzmir Valiliğinin 21/03/2025 tarih ve E:2025032109502121058 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu, davalı idarenin yasaklama kararının, Anayasa'nın 34.maddesiyle güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ :Kamu malına zarar verme, araç trafiğinin kapatılması, kamu ulaşım araçlarını engelleme gibi kamu düzeninin bozulmasına sebebiyet verecek şekilde eylemler gerçekleştirilmesi, sosyal medya üzerinden yapılan çağrılarla yürüyüşlerin provokatif eylemlere dönüşeceği eğilimi göstermesi sebepleriyle genel güvenliğin ve asayişin tehlikeye girmemesi, kamu düzeninin sağlanması amacıyla mevzuata ve hukuka uygun olarak tesis edilen dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 6. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacılar tarafından; İzmir ili genelinde "kamu düzenini muhafaza etmek ve oluşabilecek provokatif eylemlerin önüne geçmek için 21.03.2025 saat 10.00 ile 25.03.2025 saat 23.59'e kadar 5 gün süreyle her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve basın açıklamasının yasaklanmasına ilişkin verilen ve İzmir Valiliği'nin 21.03.2025 tarihli 002 sayı numaralı Basın duyurusu ile duyurulan İzmir Valiliğinin 21/03/2025 tarih ve E:2025032109502121058 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.



T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/481
KARAR NO : 2025/1779

Anayasa'nın "Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı" kenar başlıklı 34. maddesinde, "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir." düzenlemesi yer almaktadır.

2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun "Toplantının ertelenmesi ve bazı hallerde yasaklanması" başlıklı 17. maddesinde, "Bölge valisi, vali veya kaymakam, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla **belirli bir toplantıyı** bir ayı aşmamak üzere erteleyebileceği veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde yasaklayabilir." hükmü, 19. maddesinde ise "Bölge valisi, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla bölgeye dahil illerin birinde veya birkaçında ya da **bir ilin bir veya birkaç ilçesinde** bütün toplantıları bir ayı geçmemek üzere erteleyebilir. (Değişik ikinci cümle: 30/7/2003-4963/22 md.) Valiler de aynı sebeplere dayalı olarak ve suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde, ile bağlı ilçelerin birinde veya birkaçında bütün toplantıları bir ayı geçmemek üzere yasaklayabilir." hükmü düzenlenmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11. maddesinde, "A) Vali, il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiridir. Suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenliğini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla Devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu teşkilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür.

(...)

C) İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir. (Ek cümle: 25/7/2018-7145/1 md.) Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır.

(Ek paragraf: 25/7/2018-7145/1 md.)Vali, kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu ya da bozulacağına ilişkin ciddi belirtilerin bulunduğu hâllerde on beş günü geçmemek üzere ildeki **belirli yerlere** girişi ve çıkışı kamu düzeni ya da kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişiler için sınırlayabilir, **belli yerlerde veya saatlerde** kişilerin dolaşmalarını, toplanmalarını, araçların seyirlerini düzenleyebilir veya kısıtlayabilir ve ruhsatlı da olsa her çeşit silah ve merminin taşınması ve naklini yasaklayabilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 3. maddesinde, "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri, tüm il ve ilçe sınırları içerisinde aşağıdaki hükümlere uyulmak şartıyla her yerde yapılabilir.

a) İl ve ilçelerde toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı, kamu düzenini ve genel asayiş bozmayacak ve vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak şekilde ve Kanun'un 22. maddesinin birinci fıkrasında sayılan sınırlamalara uyulması kaydıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin il ve ilçe temsilcileri ile güzergâhın



T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/481
KARAR NO : 2025/1779

geçeceği ilçe ve il belediye başkanlarının, en çok üyeye sahip üç sendikanın ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının il ve ilçe temsilcilerinin yazılı görüşleri alınarak her yıl Ocak ayında mahallin en büyük mülki amiri tarafından belirlenir. Kamu düzeni ve genel asayişin temini bakımından zorunluluk olan hallerde toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı yıl içerisinde aynı usulle değiştirilebilir. İl ve ilçenin büyüklüğü, gelişmişliği ve yerleşim özellikleri dikkate alınarak birden fazla toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı belirlenebilir.

b) Belirlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı yerel gazeteler ile valilik ve kaymakamlık internet sitelerinden ilan edilerek halka duyurulur. Ayrıca, kuvvet talep edilecek askeri birlik komutanlığına da bildirilir.

c) Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yer ve güzergâhı hakkında sonradan yapılacak değişiklikler de aynı yöntemle yapılır. Bu değişiklikler duyurudan on beş gün sonra geçerli olur.

ç) Birden fazla toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhının belirlendiği il ve ilçelerde düzenleme kurulu, kamu düzenini ve genel asayişini bozmayacak ve vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak şekilde belirlenen yer ve güzergâhlardan birisini tercih edebilir." hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacılar tarafından; İzmir ili genelinde "kamu düzenini muhafaza etmek ve oluşabilecek provokatif eylemlerin önüne geçmek için 21.03.2025 saat 10.00 ile 25.03.2025 saat 23.59'e kadar 5 gün süreyle her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve basın açıklamasının yasaklanmasına ilişkin verilen ve İzmir Valiliği'nin 21.03.2025 tarihli 002 sayı numaralı Basın duyurusu ile duyurulan İzmir Valiliğinin 21/03/2025 tarih ve E:2025032109502121058 sayılı kararının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; Valiliğin yasaklama kararına dayanak olan 5442 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (C) bendinin ikinci fıkrası gereğince bir toplantı ve gösteri yürüyüşüne müdahale edilebilmesinin şartlarının; kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratabilecek şekilde bozulduğuna ya da bozulacağına ilişkin ciddi belirtilerin bulunması, on beş günün aşılması ve kamu düzeni ya da kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişilere yönelik olarak ildeki belirli yerlere giriş ve çıkışın sınırlandırılması ya da belli yerlerde veya saatlerde kişilerin dolaşmalarının ve/veya toplanmalarının düzenlenmesi ya da kısıtlanabilmesi olduğu, kanun koyucunun, anılan düzenlemede bir toplantıya, toplantı ve gösteri yürüyüşüne müdahalede konu, kişi, yer ve zaman bakımından belirlenen sınırlamaların çerçevesini ortaya koyduğu, buna göre Valiliğin yasaklama şeklindeki müdahalesinin belirli yerlerde ve saatlerde olabileceğinin düzenlendiği, bu doğrultuda somut olaydaki kuralın Valiliğin **il genelini kapsayan** beş günlük yasaklama kararının dayanağı olarak kabulünün mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, 2911 sayılı Kanun'un 17. ve 19. maddeleri gereğince Valiliğin bir toplantı ve gösteri yürüyüşüne müdahale edilebilmesinin şartlarının; (1) Müdahalenin milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacını taşıması, (2) Müdahalenin **belirli bir toplantıya** yönelik olması, (3) Toplantının ertelenmesine yönelik müdahalenin bir ayı aşmaması, (4) Toplantının yasaklanmasına yönelik müdahale için suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlikenin mevcut olması, (5) Müdahalenin milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel



T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/481
KARAR NO : 2025/1779

sağlığın ve ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacını taşıması, (6) Toplantının yasaklanmasına yönelik müdahalenin bir ayı aşmaması, (7) Toplantının ile bağlı ilçelerin **birinde veya birkaçında** yasaklanabilmesi olduğu, bu haliyle kanun koyucunun 2911 sayılı Kanun'un 17. maddesinde **belirli bir toplantının** yasaklamasını öngörmüş iken aynı Kanun'un 19. maddesinde anılan yasaklama kararını **ilin bir veya birkaç ilçesiyle** sınırladığı, somut olayda Valiliğin "**her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve basın açıklamasının**" yasaklanması şeklinde **genel nitelikte** bir yasaklama kararı verdiği, bu şekildeki bir yasaklama kararının belirli bir toplantının yasaklanması için öngörülen Kanun'un 17. maddesi gereğince verilemeyeceği açıktır.

Bu durumda, aynı Kanun'un 19. maddesinin valiye ilin bir veya birkaç bölgesinde belirli bir toplantıyı yasaklama yetkisi verdiği, başvuruya konu olayda ise Valiliğin, bu yetkisinin ötesinde **ilin tamamını kapsayacak ve belirli olmayan bütün toplantılar yönünden** yasaklama kararı verdiği, buna göre yasaklama kararının kanunilik şartlarını karşılamadığı anlaşıldığından, dava konusu Valilik kararında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Nitekim benzer bir uyuşmazlıkta Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru üzerine vermiş olduğu 20.12.2023 tarih ve 2021/36970 başvuru numaralı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 2.468,20-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T uyarınca belirlenen 30.000,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta ücreti avansından artan miktarın talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30(otuz) gün** içerisinde **İzmir Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu** açık olmak üzere, 05/12/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
		

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	615,40 TL	
Karar Harcı :	615,40 TL	
Y.D. Harcı :	1.013,90 TL	
Vekalet Harcı :	87,50 TL	
Posta Gideri :	136,00 TL	
TOPLAM :		2.468,20 TL

